

ឯកសារដើម	
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): ..... 29 / 11 / 2010	
ម៉ោង (Time/Heure): 15:00	
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... Ratanak	

នៅចំពោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ:

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក-កសលស (អ.ប.ជ ១៤៦)

- ដាក់ជូនទៅ : អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- កាលបរិច្ឆេទដាក់ឯកសារ : ២៩ វិច្ឆិកា ២០១០
- ភាគីអ្នកដាក់ឯកសារ : មេធាវីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
- ភាសាដើម : ភាសាខ្មែរ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ / Public ^{CR}

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

សេចក្តីអង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹង
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ជំនាស់នឹងដីកាដោះស្រាយ

- ដាក់ជូនដោយ:
- សហមេធាវីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
- លោកស្រី ជេត វណ្ណឈី
- លោកស្រី ទី ស្រីនណា
- លោក វ៉ែន ពៅ
- ជំនួយការ:
- ហេង សុនតុន

- ដាក់ជូនទៅ:
- អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
- ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន
- ប្រធាន ចៅក្រម Rowan DOWNING
- ចៅក្រម នីយ ថុល
- ចៅក្រម Catherine MARCHI-UHEL
- ចៅក្រម ហួត វុធី

ហួត គង់យូរ
សួស សុំនួន

ចំលងជូន

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

លោក យ៉េត ចរិយា

លោក William SMITH

លោក សេង ប៊ុនយាង

មេធាវីការពារក្តី:

មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី

លោក អាង ឧត្តម

លោក Michael G.KANAVAS

មេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ

លោក ផាត់ ពៅស៊ាង

លោកស្រី Diana ELLIS QC

មេធាវីការពារក្តី នួន ជា

លោក សុន អាវុន

លោក Michiel PESTMAN

មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន

លោក ស សុវាន

លោក Jacques VERGES

សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ស៊ុនសុវ៉ន យុង ផានិត

ឡោ ជុនធី ហុង គីមសួន

គង់ ពិសី ម៉ុច សុវណ្ណារី

គីម ម៉េងឃី

Martine JACQUIN

Annie DELAHAIE

Patrick BAUDOIN

Marie GUIRAUD

Laure DESFORGES

Françoise GAUTRY

Barnabe NEKUIE

Daniel LOSQ

Isabelle DURAND

Nicole DUMAS

Julien RIVET

Pascal AUBOIN

Phillipe CANONE

Lyma Thuy NGUYEN

Mohandev MOHAN

Olivier BAHOUGNE

Silke STUDZINSKY

Emmanuel JACOMY

Emmanuel ALTIT

Christine MARTINEAU

Elizabeth Rabesandratana

Ferdinand DJAMMEN-NZEPA

Fabienne TRUSSES-NAPROUS

សេចក្តីអង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

I. សេចក្តីផ្តើម

- ១. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សូមដាក់សេចក្តីអង្កេតរបស់ខ្លួនទាក់ទងទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំនួនបី (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) ¹ ដែលបានដាក់ដោយឡែកពីគ្នាដោយ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ (“ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) ជំទាស់ទៅនឹងដីកាដោះស្រាយទាំងមូល និងផ្នែកខ្លះនៃដីកាដោះស្រាយ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលបានចេញនៅថ្ងៃទី ១៥ កញ្ញា ២០១០²។ សហមេធាវីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងបីខាងលើនេះត្រូវបានបដិសេធចោល ដោយសារមូលហេតុថា វាត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមិនស្របតាមកាលៈទេសៈ និងមិនអាចទទួលយកបាន។
- ២. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសូមស្នើដោយក្តីគោរពទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (“អ.ប.ជ”) ដើម្បីដាក់សេចក្តីសង្កេតនេះតែមួយភាសាដែលជាភាសាដើម ចំណែកឯអត្ថបទបកប្រែនឹងត្រូវបានដាក់ជូនទៅអ.ប.ជ នៅពេលក្រោយ បន្ទាប់ពីអង្គភាពបកប្រែរបស់ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ (“អ.វ.ត.ក”) បានបញ្ចប់ការបកប្រែវាហើយ។

II. អំពីប្រវត្តិ និង ភស្តុតាង

៣. កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយ ដោយកំណត់បទចោទទៅលើជនជាប់ចោទ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ក្នុងអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ការបំពានបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ចុះថ្ងៃទី ១២ សីហា ១៩៤៩ និងការរំលោភទៅលើក្រមព្រហ្មទណ្ឌខ្មែរឆ្នាំ១៩៥៦³។

¹ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1 ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1 ។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6 ។

² ដីកាដោះស្រាយចុះថ្ងៃទី ១៥ កញ្ញា ២០១០, ឯកសារលេខ D427។

³ ដីកាដោះស្រាយចុះថ្ងៃទី ១៥ កញ្ញា ២០១០, ឯកសារលេខ D427, កថាខណ្ឌ ១៦១៣។

- ៤. ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា បានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ជំទាស់ទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះ ថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០^៤ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ បានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់ទៅនឹង ដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០^៥។ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី បានដាក់ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន ជំទាស់ទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០^៦។
- ៥. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ការឆ្លើយតបរួមរបស់ខ្លួនទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទាំងបីខាងលើកាលពីថ្ងៃទី ១៩ វិច្ឆិកា ២០១០^៧។ ហើយសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានរយៈ ពេល៥ថ្ងៃក្នុងការដាក់សេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនទាក់ទងទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទាំងនោះ ដោយគាំទ្រឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលរយៈពេល ៥ ថ្ងៃនេះរាប់ចាប់តាំងពីថ្ងៃ ដែលចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានជូនដំណឹងទៅដល់ភាគី^៨។

III. ភាពអាចទទួលយកបាននៃសេចក្តីសង្កេត

៦. ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី៤ ខាងលើ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចដាក់ សេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល៥ថ្ងៃ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវ

---

^៤ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1។

^៥ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1 ។

^៦ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6 ។

^៧ ចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា អៀង សារី និងអៀង ធីរិទ្ធប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៩.១១.២០១០ ឯកសារ D427/1/17។

^៨ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ស្នើសុំដាក់ចម្លើយតបរួមទៅនឹងសារណាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា អៀង សារី អៀង ធីរិទ្ធ និង ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ និងសំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រកំណត់ ចុះថ្ងៃទី២៨.១០.២០១០, ឯកសារ D427/1/8។

សេចក្តីសង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ 4
របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

បានជូនដំណឹងទៅឱ្យភាគី ស្របទៅតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ អ.ប.ជ ចុះថ្ងៃទី២៨ តុលា ២០១០^១។ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានជូនដំណឹងទៅឱ្យភាគីតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិចកាលពី ថ្ងៃទី ២៤ វិច្ឆិកា ២០១០ ដូច្នោះ កាលបរិច្ឆេទកំណត់ចុងក្រោយនៃការដាក់សេចក្តីសង្កេតរបស់សហមេ ធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគឺចប់ថ្ងៃ ច័ន្ទ ទី២៩ វិច្ឆិកា ២០១០ ។ យោងតាមអំណះអំណាងខាងលើ កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់ដាក់សេចក្តីសង្កេតនេះត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ ដែល នាំឱ្យសេចក្តីសង្កេតនេះអាចទទួលយកបាន។

IV. សេចក្តីសង្ខេបឧទ្ធរណ៍ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

៧. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសង្កេតឃើញថា ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានលើកអំណះអំណាងក្នុង បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួនជំទាស់នឹងដីកាដោះស្រាយដោយផ្អែកជាសំខាន់លើមូលដ្ឋានដូចតទៅ:

ក. ទង្វើករណីរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា:

១. សហមេធាវីស៊ើបអង្កេតមានការភ័ន្តច្រឡំលើអង្គច្បាប់ដោយដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា បានលើកឡើងថា អ.វ.ត.ក មិនមានយុត្តាធិការលើបទល្មើសអន្តរជាតិទេ ដោយសារថា អ.វ.ត.ក គឺ ជាសាលាក្តីព្រហ្មទណ្ឌជាតិ^{១០}(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

២. ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាតិឆ្នាំ១៩៥៦ មិនបានចែងពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ បទឧក្រិដ្ឋ កម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ បទឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ថាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ^{១១} (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

៣. ច្បាប់ អ.វ.ត.ក មិនបានចែងអំពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ បទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំង

^១ ដូចជើងទំព័រខាងលើ, កថាខណ្ឌទី ៤។
^{១០} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ២៤- ២៦។
^{១១} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ២៧- ២៩។

មនុស្សជាតិ បទឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម ថាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ¹²(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

៤. គោលការណ៍នីត្យានុកូលភាពអន្តរជាតិ មិនបានចែងអំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌជាតិទេ¹³ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

៥. ការកំណត់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដោយអានុភាពប្រតិសកម្មរំលោភលើគោលការណ៍នីត្យានុកូលភាពជាតិ¹⁴(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

៦. អ.វ.ត.ក ជាតុលាការជាតិ ដូច្នោះ គ្មានយុត្តាធិការលើឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវដែលចោទលើជនត្រូវចោទទេពីព្រោះ ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវទាំងនោះ មិនមែនជាច្បាប់ជាតិដែលយកមកអនុវត្តនៅអំឡុងពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិប្បតេយ្យឡើយ¹⁵(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ នួន ជា)។

ខ. ទង្វើករណ៍របស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី

១. អ.វ.ត.ក ពុំមានយុត្តាធិការលើ អៀង សារី ឡើយពីព្រោះ ៖

. អៀង សារីត្រូវបានជំនុំជម្រះ និងកាត់ទោសរួចហើយ ចំពោះអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មដែល អ.វ.ត.ក ចោទប្រកាន់លើគាត់ ¹⁶(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

. គាត់ត្រូវបានលើកលែងទោស និងអនុគ្រោះទោស ចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែល

¹² បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ៣០- ៣២។

¹³ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ៣៣- ៣៤។

¹⁴ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ៣៥- ៣៧។

¹⁵ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/3/1, កថាខណ្ឌ ២៤- ៣៧។

¹⁶ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ៤២-១០២។

សេចក្តីអង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

អ.វ.ត.ក ចោទលើរូបគាត់¹⁷ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

. ថិរវេលានៃឧក្រិដ្ឋកម្មដែលចោទប្រកាន់បានផុតរលត់ និងការពន្យារពេលចោទប្រកាន់ គឺជាគោលការណ៍ប្រតិសកម្មដែល អ.វ.ត.ក បំពានលើគោលការណ៍នីត្យានុកូល និងសមភាពរបស់ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះមុខច្បាប់¹⁸(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

. អ.វ.ត.ក ជាតុលាការជាតិ ដូច្នោះ គ្មានយុត្តាធិការលើឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ និងទម្រង់ នៃការទទួលខុសត្រូវដែលចោទលើជនត្រូវចោទទេ ពីព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ ទាំងនោះមិនមែនជាច្បាប់ជាតិដែលយកមកអនុវត្តនៅអំឡុងពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិប្បតេយ្យឡើយ¹⁹ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

២. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយកច្បាប់ស្តីពី ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍មកអនុវត្ត ដោយមានការភ័ន្តច្រឡំ ពីព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដោយភ័ន្តច្រ ឡំ។ លើសពីនេះទៅទៀត សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយកច្បាប់ស្តីពី ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្ស ជាតិមកអនុវត្តដោយមានការភ័ន្តច្រឡំ ពីព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដែលត្រូវចោទ ផ្នែកខ្លះ មិនមែនជាផ្នែកនៃទំនៀមទំលាប់អន្តរជាតិឡើយ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩²⁰(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

៣. ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវចេញពី សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដោយ មានការភ័ន្តច្រឡំ ហើយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយកទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវនេះមកអនុវត្តដោយ

¹⁷ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ២១- ១០២ ។

¹⁸ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ១៣៨- ១៧៩ ។

¹⁹ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ១០៣-១៣៥ ។

²⁰ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ១៨០-២៣១ ។

សេចក្តីអង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ

ភ័ន្តច្រឡំ²¹ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

៤. ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវនៃផែនការរួម ការញុះញង់ ការបញ្ជា និង ការជួយ និងជំរុញ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដោយមានការភ័ន្តច្រឡំ ដូច្នោះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានយកមក អនុវត្តដោយមានការភ័ន្តច្រឡំដែរ²²(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី)។

គ. ទង្វើករណីរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ

១. អ.វ.ត.ក ជាតុលាការជាតិ និងពុំមានយុត្តាធិការលើឧក្រិដ្ឋកម្មជាតិដែលអាជ្ញាយុកាល របស់បទល្មើសផុតរលត់នោះទេ និងការពន្យារពេលនៃការចោទប្រកាន់គឺជាគោលការណ៍ប្រតិសកម្ម ដែល អ.វ.ត.ក បំពានលើគោលការណ៍នីត្យានុកូល និងសមភាពរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះមុខ ច្បាប់²³ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ)។

២. អ.វ.ត.ក គ្មានយុត្តាធិការលើឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ និងទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវដែលបាន ចោទប្រកាន់ឡើយ ពីព្រោះ អ.វ.ត.ក ជាតុលាការជាតិ ហើយ ឧក្រិដ្ឋកម្ម និងទម្រង់នៃការទទួលខុស ត្រូវទាំងនេះ មិនមែនជាផ្នែកនៃច្បាប់ជាតិដែលត្រូវបានអនុវត្តក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំ ១៩៧៥-១៩៧៩ នោះ ទេ²⁴(បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ)។

៣. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត យកឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដែលបានកំណត់និយម ន័យដោយភ័ន្តច្រឡំ មកអនុវត្តដោយភ័ន្តច្រឡំ ហើយឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ មិនមែនជាផ្នែក

²¹ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ២៤៩-២៧២ ។

²² បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ២៧៣-២៨២ ។

²³ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1, កថាខណ្ឌ៧៣-៧៨ ។

²⁴ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1, កថាខណ្ឌ១២-៧២ ។

នៃច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិទេ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៥-១៩៧៩²⁵ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ)។

៤. ដីកាដោះស្រាយ ត្រូវបានចេញដោយរំលោភលើ សិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងការ ទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះប្រកបដោយយុត្តិធម៌²⁶ (បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង ធីរិទ្ធ)។

V. អំណះអំណាងរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

៨. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា រាល់ការលើកឡើងជាទង្វើករណ៍នៅក្នុងបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍របស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដូចមាននិយាយនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៧ ខាងលើនេះ គឺមិនអាចទទួលយក បាននោះទេ ហើយយើងខ្ញុំសូមប្រកាសការគាំទ្ររាល់ទង្វើករណ៍ទាំងអស់របស់ សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅក្នុងចម្លើយតបរួមរបស់ខ្លួន²⁷ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ជំទាស់នឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០។

VI. សវនាការផ្ទាល់មាត់មិនមានភាពចាំបាច់នោះទេ

៩. ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អៀង សារី និងអៀង ធីរិទ្ធ បានស្នើសុំ អ.ប.ជ ឱ្យរៀបចំសវនាការ ផ្ទាល់មាត់ដេញដោលជាសាធារណៈ ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនេះ²⁸ ដោយ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានលើកឡើងអំពីមូលហេតុដែលថាសវនាការផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈពិត ជាមានភាពចាំបាច់នោះទេ ដោយគ្រាន់តែលើកថា មានភាពស្មុកស្មាញ សំខាន់ទាក់ទងនឹងភាពអាចជឿ

²⁵ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1, កថាខណ្ឌ ៩៥-១០១ ។

²⁶ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1, កថាខណ្ឌ ៦០-៦៣ ។

²⁷ ចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៩ វិច្ឆិកា ២០១០។ ឯកសារលេខ D427/1/17។

²⁸ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/1/6, កថាខណ្ឌ ៤, បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងទៅនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានលេខឯកសារ D427/2/1, កថាខណ្ឌ ១០២ ។

ទុកចិត្តបាននៃ អ.វ.ត.ក តែប៉ុណ្ណោះ។ វិធាន ៧៧ (៣)(ខ) ចែងថា បន្ទាប់ពីបានពិចារណាលើការយល់ឃើញរបស់ភាគី អ.ប.ជ អាចសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬពាក្យសុំដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ភាគីតែប៉ុណ្ណោះ។ នេះមានន័យថា សិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងការទទួលបានសវនាការផ្ទាល់មាត់ មិនមានភាពដាច់ខាតតម្រូវឱ្យ អ.ប.ជ ត្រូវតែរៀបចំសវនាការផ្ទាល់មាត់នោះទេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដោយហេតុថា ការបើកសវនាការទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ណាមួយត្រូវបានកំណត់ថា មិនមានភាពចាំបាច់នោះ អ.ប.ជ គួរត្រូវយកពេលវេលាដ៏មានសារៈសំខាន់នេះមកពិនិត្យមើលនូវអំណះអំណាង និងការឆ្លើយតបរបស់ភាគីទាំងសងខាង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ដែលអាចធានាបាននូវដំណើរការការងារទាន់ពេលវេលាតាមការកំណត់របស់ច្បាប់ និងជាសវាងការខ្លះខ្លាយធនធានរបស់ អ.វ.ត.ក ច្រើនពេក។

១០. ក្នុងករណីនេះ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសូមស្នើថា ការសម្រេចសេចក្តីលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ខាងលើនេះដោយ អ.ប.ជ គួរត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតែប៉ុណ្ណោះ។

VII. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង សំណូមពរ

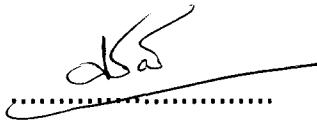
១១. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលមិនត្រឹមត្រូវដូច្នោះ ត្រូវតែត្រូវបានសម្រេចបដិសេធចោលដោយ អ.ប.ជ។

សេចក្តីដូចបានជំរាបជូនខាងលើ សូម អ.ប.ជ មេត្តាសម្រេច៖

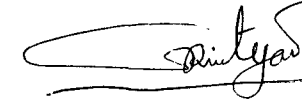
- ១. ប្រកាសថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនអាចទទួលយកបាន។
- ២. បញ្ជូនដីកាដំណោះស្រាយទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

សូមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

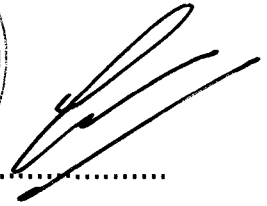
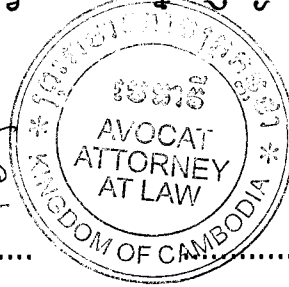
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០

ជេត រណ្ណលី

ចឺ ច្រៀនណា

អ៊ែន ពៅ

សេចក្តីអង្កេតរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
របស់ នួន ជា អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ